Vážení užívatelia,

Prichádzame k Vám s programovým modulom BWA – Kniha jázd, ktorý je jedným z produktov firmy B.W.Soft, spol. s r.o.

- *Program je určený pre spracovanie knihy jázd súkromných alebo firemných vozidiel*
- *Program pracuje v užívateľskom prostredí Windows, ovládanie ktorého je jednoduché a nenáročné.*
- *Program v značnej časti dialógovým spôsobom, umožňuje aj užívateľovi so základnými znalosťami obsluhy personálneho počítača, viesť knihu jázd*
- *Prednosťou programu je vzájomná prepojenosť medzi databázami, čo veľmi zjednodušuje prácu*

Užívateľ si môže zakúpiť licenciu programu BWA:

- *v základnej verzii, pre spracovanie kníh jázd dvoch automobilov, dvoch firiem (počet vozidiel závisí od zakúpenej licencie – 2,5,10...)*
- *v multiverzii – umožňuje spracovanie kníh jázd pre viac firiem, pričom počet firiem závisí od zakúpenej licencie*

INŠTALÁCIA PROGRAMU

Vložte inštalačné CD do CD mechaniky počítača.
Počkajte na zobrazenie úvodnej obrazovky B.W.Soft.
Stlačte spínač **„OSTRÉ VERZIE ".** („ŠTART VERZIE", podľa toho, čo idete inštalovať)

Vyberte program, ktorý chcete inštalovať

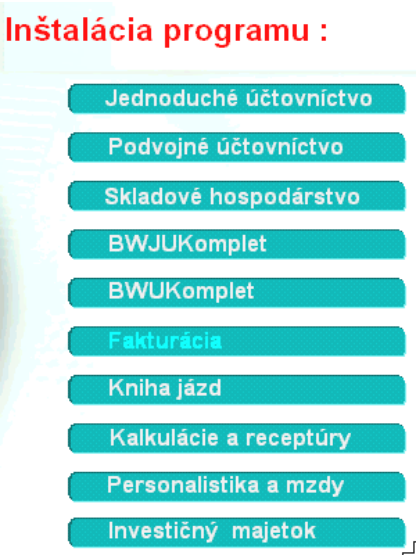

V okne je zobrazená ponuka všetkých programov BWSOFT.
Aktívne (zakúpené) programy sú zvýraznené modrou farbou, neaktívne programy zostávajú zobrazené šedou farbou.
Víta vás inštalátor , stlačte „ POKRAČOVAŤ".
Program ponúkne meno a názov organizácie z operačného systému Stlačte „OK".

INŠTALÁCIA (Kniha jázd...).

Program ponúkne meno a názov organizácie z operačného systému
Stlačte „OK".
Program ponúkne inštaláciu do zložky C: \ BWW \ **– program doporučujeme inštalovať do koreňového adresára disku *(napr. D : \BWW ; E :\ BWW)***
- z dôvodu bezproblémovej inštalácie aktualizácii programu
Ak chcete nainštalovať program do inej zložky, vyberte spínač „ZMENIŤ ".
Zadajte alebo vyberte cieľovú zložku a potvrďte

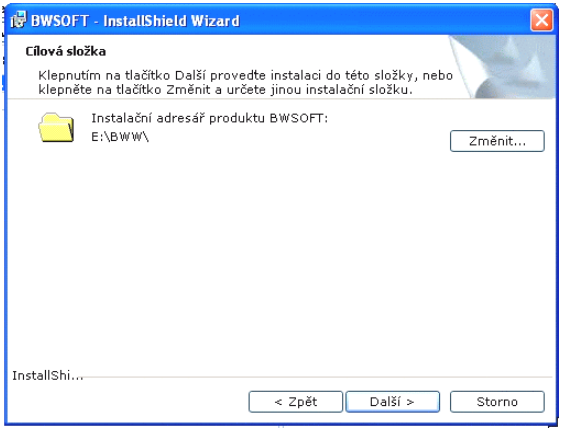

1.1. Ovládacie prvky programu – BWA, KNIHA JÁZD

Pomocou ovládacích prvkov v programe môžete zadávať príkazy pre jednotlivé operácie, ktoré bude program vykonávať. Medzi základné ovládacie prvky patria:

Spínač

- kliknutím myši na spínač, program začne vykonávať operáciu, ktorá je na spínači napísaná (prípadne zobrazená výstižnou ikonou). Kliknutie myši môžete tiež nahradiť použitím rýchlej klávesy, to znamená stlačením klávesy Alt + príslušné písmeno, ktoré je na spínači podčiarknuté. (Nový = stlačíte Alt + N)

Textové pole

- zobrazí sa prázdne textové pole, do ktorého vpíšete text alebo sumu pomocou klávesnice počítača

Textové pole 1

- zobrazí sa prázdne textové pole, do ktorého vpíšete text pomocou klávesnice počítača. Ak je k nemu pripojené spínač F5, kliknutím myšou alebo stlačením spínača F5 vyvoláte príslušný číselník textov, z ktorého vyberiete potrebné údaje

Spínače

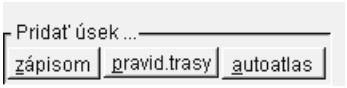

- sú prvky programu, pomocou ktorých určujete, s ktorou časťou programu chcete pracovať, alebo ju mať zobrazenú na obrazovke. Výhody práce so záložkami oceníte napríklad pri zapisovaní novej jazdy, keď pomocou prepínania záložiek vyberáte spôsob pridania úseku trasy

Rozbaľovací zoznam

- po kliknutí myšou na šípku v pravom rohu program ponúkne niekoľko možností, z ktorých si môžete pomocou myši alebo klávesnice vybrať

Prepínacie polia

- program ponúka niekoľko možností, z ktorých si môžete vybrať. Vyznačením myšou alebo klávesou môžete vybrať potrebnú voľbu. V prepínacích poliach program dovoľuje vyznačiť len jednu voľbu.

Spínače

- program ponúka niekoľko možností, z ktorých si môžete vybrať. Vyznačením myšou alebo klávesou vyberiete jednu alebo viac možností, ktoré program ponúka. Na rozdiel od prepínacích polí môžete vyznačiť aj všetky možnosti.

Práca s ovládacími prvkami je možná dvoma spôsobmi - myšou alebo klávesnicou. Ovládanie myšou je jednoduchšie a rýchlejšie. Najväčšou výhodou pri práci s myšou je to, že sa môžete v programe pohybovať podľa potreby. Jednoducho sa kurzorom myši nastavíte na požadované miesto a stlačením ľavého spínača ho sprístupníte.

Základné spínače, ktoré sú zabudované takmer vo všetkých miestach programu

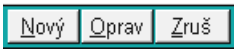

Nový, Oprav, Zruš

Nový - použijete vtedy, ak chcete pridať nový zápis do programu. Stlačením spínača sa zobrazí príslušné okno pre zápis údajov.
Oprav - ak potrebujete opraviť existujúci zápis v programe, použijete spínač oprav. V prípade, že nie je možné opraviť niektorý záznam, pretože je naň viazaná ďalšia už vykonaná operácia, program vás upozorní a vyzve zrušiť najskôr operáciu, ktorá bola vykonaná následne.
Zruš - ak sa rozhodnete zrušiť existujúci zápis v programe, použijete spínač zruš. Pri tomto kroku platí rovnaké pravidlo, ako v prípade opravy. To znamená, ak už máte vykonanú následnú operáciu , program vás upozorní a vyzve vás ju najskôr zrušiť.

Spínače Ulož a Preruš striedajú spínače nový a oprav

Ulož - po každom novom zápise je potrebné údaje uložiť. Ak teda použijete spínač nový pre zápis údajov, na jeho mieste sa zobrazí spínač ulož, ktorým po vykonaní zápisu údaje uložíte.
Preruš - môže sa stať, že sa rozhodnete nový zápis z rôznych dôvodov neukončiť, zo znamená, že zápis nechcete ani uložiť ani opraviť. Z toho dôvodu namiesto spínača oprav nastupuje spínač preruš, ktorým jednoducho prerušíte zápis bez toho, aby sa jeho údaje niekde zaznamenali.

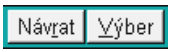

Návrat a výber

Návrat - často používané spínač programu. Použijete ho vtedy, ak nechcete vykonať žiadny zásah do programu. Môže sa stať, že si len chcete pozrieť niektoré údaje, alebo ste omylom otvorili niektorý formulár.
Výber - spínač používané hlavne v základnom menu Číselníky. Pri práci s programom často pomocou F5 zobrazujete údaje, ktoré sú preddefinované. Funciu spínača výber môžete nahradiť nastavením

kurzora na vybraný údaj a vybrať ho dvojklikom myšou. Je to jednoduchší a hlavne rýchlejší spôsob.

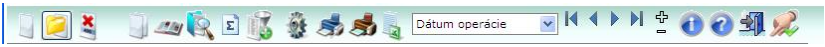

Lišta je určená k ovládaniu evidencii v prostredí programu BWSOFT.

Symbol	horúca klávesa	Popis
	ALT+N	Pridá záznam do evidencie
	ALT+O	Oprava záznamu
	ALT+Z	Zrušenie záznamu
	ALT+K	Kópia aktuálneho záznamu
		Zobrazenie aktuálneho záznamu
		Vyhľadávanie v evidencii
	ALT+S	Suma vybraného stĺpca
	ALT+F	Zapnutie / vypnutie filtra
		Nastavenie evidencie

	ALT+T	Tlač evidencie
	ALT+D	Tlač dokladov
	ALT+X	Export zobrazenej evidencie do súboru formátu XLS - MS EXCEL
		Pohyb v evidencii
		„+" vyznačenie všetkých zobrazených záznamov k spracovaniu, „ - „ odznačenie zobrazených záznamov
		informácia o počte zobrazených záznamov
		aktuálna pomoc
	ALT+E	odchod z okna evidencie bez výberu záznamu
	ALT+V	odchod z okna evidencie s výberom záznamu

2. MENU PROGRAMU BWA – KNIHA JÁZD

Menu programu BWA sa skladá zo základného menu, ktoré sa zobrazí po otvorení programu v hornej časti obrazovky

NASTAVENIE
ČÍSELNÍKY
EVIDENCIA JÁZD
SADZBY
POMOCNÉ EVIDENCIE
VÝSTUPY

Výberom základného menu EVIDENCIA JÁZD sa zobrazí evidencia kníh jázd všetkých vozidiel, ktoré sú zapísané v základnom menu „číselníky – vozidlá".

3. MENU NASTAVENIE

3.1. Organizácia

Po správnom nainštalovaní programu a prihlásení užívateľa licencie môžete pristúpiť k otvoreniu programu BWA - jazdy.

Zo základného menu vyberte „NASTAVENIE" a zvoľte voľbu „FIRMA". Zobrazí sa vám dialógové okno pre zápis firmy, ktorej jazdy budete spracovávať.

Postup pri zápise organizácie, pre ktorú je vedená kniha jázd:
Po stlačení spínača „ Nový " zapíšte:
1. názov organizácie
2. adresu
3. IČO, DIČ
4. platiteľ DPH

Názov organizácie - zapíšte celý názov organizácie

Adresa - uveďte adresu s PSČ sídla organizácie

IČO - uveďte identifikačné číslo organizácie, ktoré bolo pridelené pri registrácií

POZOR! Venujte zvýšenú pozornosť správnemu zápisu ! Vzhľadom k tomu, že IČO je určujúcim údajom pre vytvorenie databáz firmy, nie je možné ho po zapísaní a uložení žiadnym spôsobom meniť, opravovať alebo rušiť.

Platiteľ DPH **-** vyznačte ak je firma registrovaná ako platiteľ DPH

Použitie spínačov spodného menu:
V ľavej dolnej časti dialógového okna sú umiestnené spínače: nový, oprav, zruš.
V pravej dolnej časti dialógového okna sú spínače: návrat a nastav firmu.
Po stlačení spínača „nový" môžete začať zapisovať údaje o novej firme, pre ktorú otvárate účtovníctvo. Ak máte správne zapísané údaje, potvrdíte ich stlačením spínača „ulož". Ak po uložení chcete zmeniť niektorý z údajov, použite spínač „oprav". **Nie je možné prepísať jediný údaj zápisu - IČO!**
Ak z akéhokoľvek dôvodu nechcete dokončiť začatý zápis (pri pridávaní alebo oprave), použite spínač „preruš" a program nevykoná žiadnu operáciu.
Aby nedošlo k vymazaniu údajov omylom, pred použitím spínača „zruš" vás program najskôr upozorní , že táto voľba vymaže účtovné dáta a potom sa opýta, či si naozaj prajete vymazať tento záznam. Až po potvrdení spínačom „áno" prevedie požadovanú operáciu.
Použitím spínača „návrat" sa program vráti späť do hlavného menu.

3.2. Rok spracovania

Nastavte rok, v ktorom spracovávate evidenciu jázd.

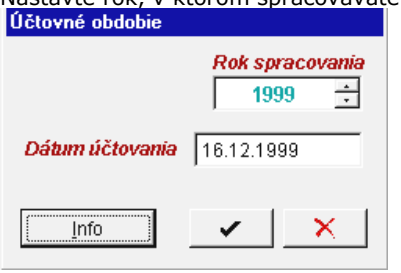

Ak spracovávate knihu jázd za určité obdobie, napr. mesiac január, nastavte si dátum na január a pri písaní jázd stačí meniť len dni, v ktorých sa jazdy uskutočnili (mesiac a rok nemusíte vypisovať).
Pri samotnej práci s programom BW Soft vás o nastavenom dátume bude informovať zobrazený dátum umiestnený v stavovom riadku v pravej dolnej časti obrazovky.

3.3. Vytvorenie indexov

Voľba zabezpečuje indexáciu databázových súborov.

3.4. Údržba databánk

Voľba zabezpečuje kontrolu databázových súborov. V prípade hlásenia poškodeného súboru, spojte sa so servisným strediskom firmy B.W.Soft.

3.5. Import číselníkov z iného roku

Voľba umožňuje import číselníkov z predchádzajúceho roku do – aktuálneho roku (vozidlá, miesta, pravidelné trasy, autoatlas, účely...)
Používa sa pri otvorení nového roku .

3.6. Vytvorenie záložnej kópie dát

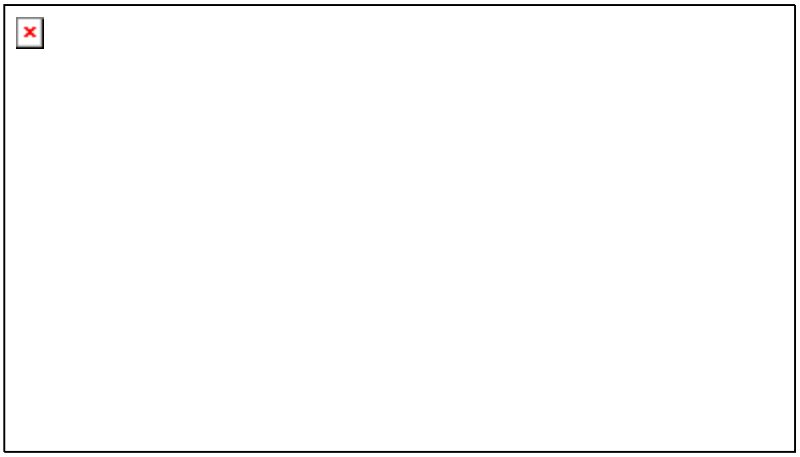

Voľba umožňuje zálohovanie údajov. Zálohovanie údajov je dôležité z hľadiska bezpečnosti dát. **Program vykonáva archiváciu posledného**

stavu údajov aktuálne otvorenej firmy za aktuálny rok. Archivácia sa vykonáva nasledovným postupom:

- Potvrďte voľbu vytvorenie záložnej kópie
- Program vám ponúkne možnosti výberu diskov podľa nastavenia počítača
- Vyberte príslušný disk
- Po potvrdení spínača " štart zálohovania" program vykoná komprimáciu záloh a skopírovanie na určené miesto
- V prípade, že zálohujete na disketu, na výzvu programu vložte čistú disketu alebo disketu so zálohami aktuálnej firmy a potvrďte
- Program skopíruje skomprimované údaje na disky / diskety

Doporučujeme vykonávať zálohovanie údajov po každom významnom zápise dát.

Upozornenie!

Zálohujte každú firmu na samostatnú disketu
Zálohujte každý rok na samostatnú disketu

3.7. Obnova dát zo záložnej kópie

Pomocou tejto voľby program vykoná obnovu dát zo záložného disku. Program kompletne obnoví aktuálny stav dát údajmi zo záloh.

POZOR! pri obnove budú dáta aktuálnej firmy za aktuálny rok PREPÍSANÉ údajmi zo záloh!

3.8. Prístupové práva

Pri prvom štarte programu sa užívateľ prihlási ako „správca". Po zápise firmy, ktorej evidenciu jázd budete spracovávať, zo základného menu „ Nastavenie " vyberte voľbu „Prístupové práva".
Po otvorení voľby " Prístupové práva ", môžete zabezpečiť prístupové práva do systému pre každého pracovníka samostatne. Pri ďalšom štarte programu sa už užívateľ môže prihlasovať pod svojim menom.
Stlačením spínača "Pridaj" otvoríte okno pre určenie prístupových práv pracovníkov.

Postup pri zápise prístupových práv:
1, zapíšte kód užívateľa
2, meno užívateľa
3, prístupové heslo

1, Kód užívateľa - program ponúka kód užívateľa ako poradové čísla od 1. Dovoľuje však prepísať a určiť si vlastný kód.
2, Meno užívateľa - meno pracovníka, pre ktorého sa definujú prístupové práva

3, Prístupové heslo - užívateľ si vyberie svoje vlastné heslo pre prístup do programov. Môže ním byť kombinácia čísiel, alebo znakov, prípadne kombinácia čísiel a znakov.

3.9. Zmena dátumu

Urýchľuje zápis záznamov do knihy jázd.

Dátum v programe BWA môžete nastaviť z troch miest:
- pri štarte programu
- v menu Nastavenie – rok spracovania
- v menu Nastavenie – zmena dátumu

Pri samotnej práci s programom BW Soft vás o nastavenom dátume bude informovať zobrazený dátum umiestnený v stavovom riadku v pravej dolnej časti obrazovky.

3.10. Koniec

Výberom voľby ukončíte prácu s programom.

4. MENU ČÍSELNÍKY

4.1. Strediská

Voľba umožňuje definovať hospodárske strediská organizácie pre potreby sledovania jázd a pracovných ciest podľa jednotlivých stredísk.
Zapísať nové stredisko môžete po otvorení menu Číselníky, voľba Strediská. Zobrazí sa dialógové okno pre zápis:
1. stlačte spínač "Nový" a vyplňte číslo, názov a meno vedúceho strediska
2. v pravom hornom rohu stlačte spínač "adresa" a zapíšte adresu spolu s telefonickým a faxovým kontaktom
4. stlačením "Ulož", uložíte zapísané údaje

4.2. Akcie

Voľba umožňuje definovanie číselníka akcií pre potreby sledovania jázd a pracovných ciest podľa jednotlivých akcií.
Po stlačení spínača "Nový" sa zobrazí textové pole, do ktorého zapíšete číslo a názov akcie.

4.3. Kalkulačné položky

Číselník kalkulačných položiek je určený pre potreby sledovania jázd a pracovných ciest podľa jednotlivých kalkulácií, t.j. okruhov činností nezávislých na hospodárskom rozdelení účtovnej jednotky.
Po stlačení spínača "Nový" sa zobrazí textové pole, do ktorého zapíšete číslo a názov kalkulácie.

4.4. Zamestnanci

Po výbere voľby "Zamestnanci" sa zobrazí okno pre zápis do evidencie zamestnancov. Stlačením spínača "Nový" sa otvorí textové pole, do ktorého zapíšete osobné údaje zamestnanca.

- jeho osobné číslo (počítač priraďuje čísla postupne od 1 - 9999, môžete však prideliť pracovníkovi ľubovoľné osobné číslo). Pozor, dvaja pracovníci nemôžu mať rovnaké osobné číslo.

4.5. Krajiny

Po otvorení voľby "Krajiny" program ponúka zoznam krajín používaný pri evidencii jázd a cestovných príkazov. V zozname je možné dopĺňať, opravovať, prípadne rušiť zápisy.
Po stlačení spínača "Nový" zadáte kód krajiny a krajinu (napr.: AUS – Austrália). Stlačením spínača „Ulož" bude krajina zapísaná do zoznamu.

4.6. Miesta a vzdialenosti - autoatlas

Miesta

Program ponúka evidenciu miest , ktorá sa využíva pri písaní trás automobilov a cestovných príkazov. Do zoznamu je možné pridávať nové miesta, opravovať, alebo rušiť záznamy.

Po stlačení spínača „Nový" zadajte názov miesta a krajinu – ak ju nemáte zapísanú v číselníku krajín, doplňte číselník. Stlačením spínača „Ulož" bude krajina zapísaná do zoznamu.

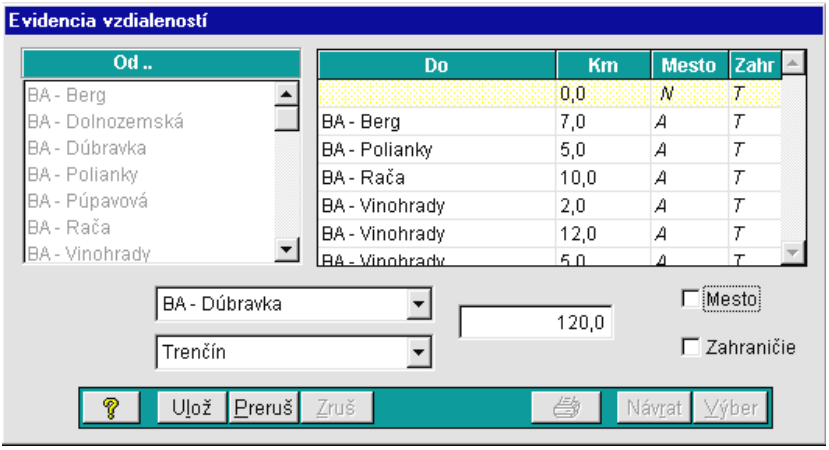

Spojením dvoch miest trasy a udaním vzdialenosti, program vytvára evidenciu vzdialeností. Evidencia vzdialeností sa používa pre automatické prepočty najazdených kilometrov pri zadávaní jázd. Program je štandardne dodávaný s naplneným číselníkom vzdialeností niektorých väčších miest a užívateľ si môže ďalšie potrebné vzdialenosti miest sám doplniť.

Vzdialenosti

1. stlačením spínača "Nový" otvorte okno pre nový zápis
2. *od - do* , zapíšte miesto začiatku a miesto konca trasy
3. *vzdialenosť* - udajte dĺžku trasy v kilometroch
4. *mesto* – spínač je rozhodujúci pre výpočet spotreby

Stlačením spínača "Ulož" uložíte zápis do evidencie vzdialeností – autoatlasu

4.8. Pravidelné trasy

Číselník trás automobilov je definovaný užívateľom a je využívaný pri zápise jázd automobilov. Pravidelné trasy môžete využiť pri individuálnom vypisovaní jazdy, alebo pri hromadnom vkladaní jázd generátorom. Pre zaevidovanie je nutné zadať účel, ktorý môže byť vybraný z vopred naplnenej evidencie účelov, a jednotlivé miesta trasy ako aj vzdialenosť v km.

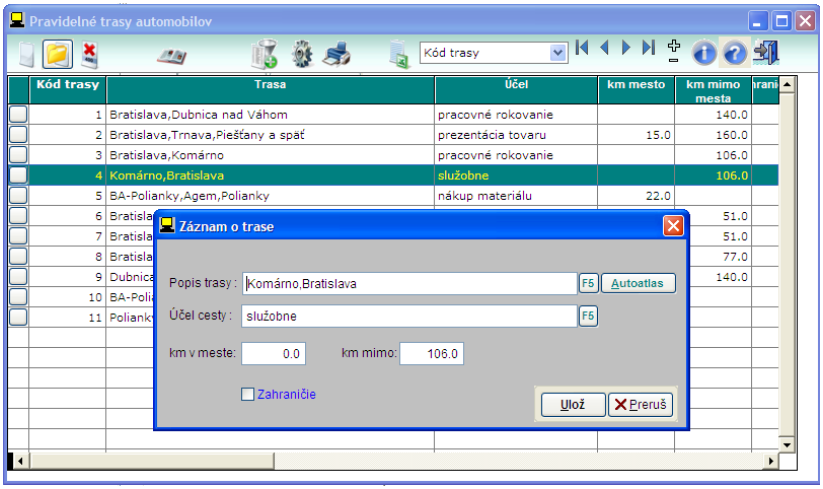

Postup pri zápise pravidelnej trasy.
1. v menu číselníky otvorte voľbu "Pravidelné trasy" a stlačte spínač "*Nový*"
2. *popis trasy* - môžete vykonať dvomi spôsobmi:
-výberom trasy z číselníka miest, ktorý sa zobrazí po stlačení spínača F5. Miesta trasy vyberáte z číselníka vyznačením kurzora a dvojklikom ľavého spínača myši alebo vyznačením a stlačením spínača výber. Rovnakým spôsobom vyberiete postupne všetky potrebné miesta trasy. Vybrané miesta sa zapisujú do textového poľa popisu trasy a program ich navzájom oddeľuje čiarkami. Po výbere miest trasy musíte ešte zapísať počet najazdených kilometrov v meste a mimo mesta - v číselníku miest sa kilometre neuvádzajú,
výberom z autoatlasu, ktorý sa zobrazí po stlačení klávesy s nápisom autoatlas. Autoatlas je tvorený evidenciou vzdialeností medzi jednotlivými miestami. Program je dodávaný s naplneným číselníkom vzdialeností niektorých väčších miest a užívateľ si môže ďalšie potrebné vzdialenosti miest sám doplniť. V zobrazenom okne evidencie vzdialeností vyznačte kurzorom potrebné miesto v zozname na ľavej strane. V pravej polovici okna zostanú zobrazené všetky miesta, ku ktorým má vybraté miesto evidovanú vzdialenosť v kilometroch. Vyznačte kurzorom miesto v pravej časti okna. Vytvorili ste si dvojicu miest svojej trasy (od - do), ku ktorej

máte evidované kilometre. Dvojklikom ľavého spínača myši alebo spínačom výber prenesiete zápis do textového poľa popisu trasy. Rovnakým spôsobom môžete vybrať ďalšie trasy. Pri výbere trasy z autoatlasu program automaticky zapisuje aj počet najazdených kilometrov. Uvedené dva spôsoby sa dajú navzájom aj kombinovať. Časť trasy vyberiete z číselníka miest a časť z evidencie vzdialeností v autoatlase. V tomto prípade však musíte dopísať najazdené kilometre, pretože program automaticky zapisuje len kilometre uvedené v autoatlase

3. *účel cesty* - stručne a výstižne charakterizujte účel - dôvod, pre ktorý bola cesta vykonaná. Možnosť výberu z číselníka účelov jázd.

4. *kilometre v meste a mimo mesta* - ak ste použili pre popis trasy výber z autoatlasu, program tieto údaje automaticky vypisuje. Ak ste použili výber z číselníka miest, musíte počet najazdených kilometrov zapísať. Ak ste zvolili kombináciu uvedených spôsobov, program zapíše kilometre z evidencie vzdialeností a vy musíte pripočítať kilometre najazdené na trase vybranej podľa miest.

5. *zahraničie* – vyznačenie spínača - jazda uskutočnená v zahraničí.

spínačom "Ulož" - ukončíte zápis

4.9. Účely

Evidencia účelov sa používa pri zadávaní účelov - dôvodov jázd a pracovných ciest.

Po stlačení spínača „Nový" môžete zadať údaje do evidencie účelov jázd.

4.10. Druhy PHM

Evidencia druhov sa používa pri zadávaní PHM k príslušnému vozidlu. Ceny PHM je možné sledovať iba u evidovaných druhov PHM. Po stlačení spínača „Nový" zadáte jednotlivé druhy PHM používané v nadefinovaných vozidlách.

5. EVIDENCIA AUTOMOBILOV

Voľba obsahuje evidenciu automobilov používaných na služobné cesty.
Po výbere tejto voľby sa zobrazí evidencia vozidiel podľa ŠPZ, pre ktoré sú pomocou programu BWA vedené knihy jázd.
V hornej časti otvoreného okna evidencie automobilov sú umiestnené tri záložky, podľa ktorých môžete pracovať v evidencii:

- *všetky* – zostanú zobrazené všetky evidované automobily (firemné aj ostatné)
- *v majetku organizácie* – zobrazia sa len automobily organizácie
- *súkromné* - zobrazia sa súkromné automobily

Evidencia je ovládaná prostredníctvom spínačov na hornej lište.

Umožňuje :

- pridanie záznamu o automobile
- opravu záznamu o automobile
- zrušenie záznamu o automobile
- otvorenie knihy jázd pre spracovanie

5.1. Záznam o vozidle

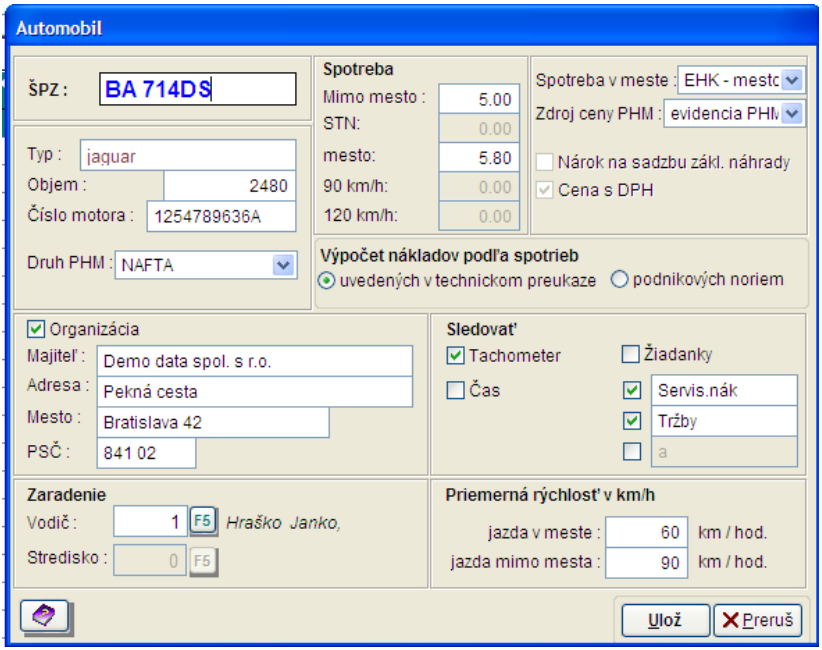

ŠPZ – štátnu poznávaciu značku vozidla pridelenú Dopravným inšpektorátom
Typ vozidla, objem motora a číslo motora - uvedené výrobcom v dokladoch o vozidle

Spotreba automobilu sa zadáva na základe údajov uvedených v technickom preukaze vozidla :

Popis v technickom preukaze	Vyplňte polia	Výpočet spotreby	
		mesto	Mimo mesto
mesto, mimo mesta a kombinovaná	Mimo mesto mesto	mesto	Mimo mesto
EHK	Mesto, 90 km a 120 km	mesto	Priemer z hodnôt mesto,90 km a 120 km
STN	STN	STN + 40 %	STN

Zdroj ceny PHM – program ponúka výber z troch možností: z evidencie PHM, z cenníka PHM alebo môžete zadávať priamo pri zápise.
Venujte pozornosť výberu zdroja ceny PHM, výber ovplyvňuje spôsob práce s programom. Podrobne sú všetky tri možnosti rozpísané v kapitole „Prvé kroky pri práci s programom".

Výpočet nákladov podľa spotrieb –

- **Uvedených v technickom preukaze** -program bude vykonávať výpočet potreby podľa spotrieb uvedených v technickom preukaze
- **Podnikových noriem** – výpočet spotreby bude stanovený na základe údajov definovaných prostredníctvom menu Normy spotreby

Nárok na sadzbu základnej náhrady – upravuje aktuálne platná legislatíva v oblasti cestovných náhrad.

Druh PHM – uveďte druh PHM, ktorý bude do vozidla tankovaný

Organizácia – vyznačením spínača, program automaticky vyplní údaje o organizácií ako majiteľovi vozidla. Ak majiteľom nie je organizácia , vyplňte meno a adresu majiteľa vozidla

Sledovať – vyznačením voľby program umožňuje nastaviť rozsah sledovania údajov o jazdách automobilu :

-***tachometer*** – vyznačte v prípade, ak chcete sledovať stav počítadla kilometrov na tachometri
-***čas*** - vyznačte v prípade, ak chcete sledovať jazdy automobilu s presnosťou na čas
-žiadanky – vyznačte v prípade, ak evidencia jázd bude prepojená s evidenciou žiadaniek
- olej, údržba, ostatné (výkon 1,2,3) – pomocou nastavenia polí výkon 1, výkon 2 a výkon 3 môžete nastaviť sledovanie akýchkoľvek údajov súvisiacich s prevádzkou automobilu. Sledovanie výkonu zapíšete vyznačením spínača „olej", „údržba" alebo „ostatné" – sprístupní sa okno pre zápis vlastných názvov sledovaných výkonov. Príkladom pre sledovanie výkonu automobilu môže byť napríklad aj prepravované množstvo, tržby a podobne.

Zaradenie – ak je automobil pridelený zamestnancovi, uveďte meno a osobné číslo zamestnanca z číselníka evidencie zamestnancov. Ak je automobil pridelený na stredisko, uveďte číslo strediska z číselníka stredísk

Priemerná rýchlosť v km/hod - sa udáva pre potreby generátora jázd, ktorý na základe uvedených údajov prepočítava čas jazdy.

Po vyplnení všetkých údajov spínačom „Ulož" zápis uložíte, nové vozidlo bude zapísané do evidencie automobilov a v menu evidencia jázd sa vytvorí kniha jázd pre nové vozidlo.

Výberom základného menu „Evidencia jázd" sa zobrazí evidencia kníh jázd všetkých vozidiel, ktoré sú zapísané v základnom menu „jazdy – evidencia automobilov". Rozsah sledovania záznamu o jazde je podmienený nastavením pri zápise vozidla.
Kurzorom otvorte knihu jázd podľa ŠPZ vozidla, s ktorým chcete pracovať.

Pred prvým záznamom do knihy jázd vykonajte uzávierku nádrže (zapíšte počiatočný stav PHM v nádrži a odpíšte počet najazdených kilometrov).
Zápis môžete vykonať potvrdením spínača „NádRž".

6. EVIDENCIA JÁZD

6.1. *Knihy jázd*

Knihá jázd je vedená samostatne pre každé evidované vozidlo. Je ovládaná

Pomocou spínačov hornej lišty

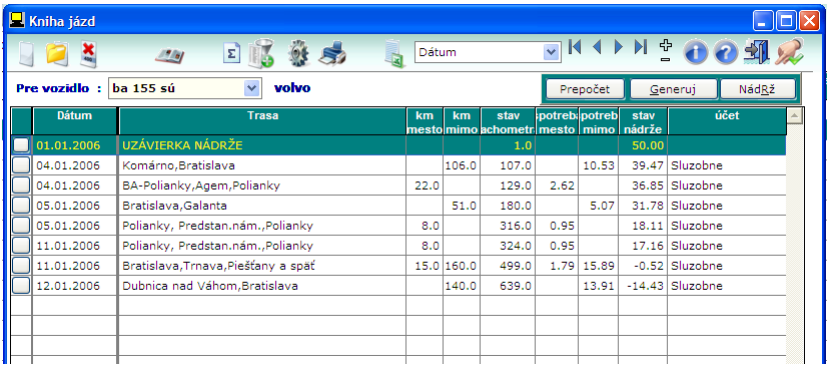

Dátum	Trasa	km mesto	km mimo	stav tachometr	potreb. mesto	potreb. mimo	stav nádrže	účet
01.01.2006	UZÁVIERKA NÁDRŽE			1.0			50.00	
04.01.2006	Komárno,Bratislava		106.0	107.0		10.53	39.47	Sluzobne
04.01.2006	BA-Polianky,Agem,Polianky	22.0		129.0	2.62		36.85	Sluzobne
05.01.2006	Bratislava,Galanta		51.0	180.0		5.07	31.78	Sluzobne
05.01.2006	Polianky, Predstan.nám.,Polianky	8.0		316.0	0.95		18.11	Sluzobne
11.01.2006	Polianky, Predstan.nám.,Polianky	8.0		324.0	0.95		17.16	Sluzobne
11.01.2006	Bratislava,Trnava,Piešťany a späť	15.0	160.0	499.0	1.79	15.89	-0.52	Sluzobne
12.01.2006	Dubnica nad Váhom,Bratislava		140.0	639.0		13.91	-14.43	Sluzobne

6.2. *Zápis do knihy jázd*

Postup pri zápise:
1. *vodič* – v rozbaľovacom okne vyberte meno vodiča
2. *dátum* – zapíšte dátum cesty

3. čas – zapíšte čas jazdy od do vo formáte: hh:mm. Sledovanie jazdy vozidla s presnosťou na čas je podmienené nastavením rozsahu sledovania v zázname o vozidle. Ak máte nastavené sledovanie jázd s presnosťou na čas, musíte tento údaj vyplniť.
4. vyznačením spínača - služobná jazda, zahraničná jazda, jazda s prívesom (pri použití prívesu sa do nákladov započítava príplatok za km), určíte o akú jazdu sa jedná.
5. účel cesty – uveďte stručný, výstižný popis účelu, pre ktorý bola jazda vykonaná (môžete vybrať z číselníka účelov ciest - F5).
6. podľa toho, ako máte pri zápise vozidla nastavený rozsah sledovania súvisiacich evidencií, zapíšte *číslo cestovného príkazu, stazky alebo žiadanky*. Ak sledujete aj náklady a výkony, po prepnutí záložky zapíšte *smerovanie nákladov na strediská, akcie prípadne kalkulácie.* Ak sledujete aj *výkony* jednotlivých vozidiel, vyplňte aj tie.
7. trasa - program BWA ponúka tri možnosti zápisu trasy, ktoré sú umiestnené na spínačoch. Pridať trasu môžete:

- zápisom trasy (priamym zápisom do textového poľa)
- z pravidelných trás (jazdy vykonávané na rovnakých trasách)
- z autoatlasu

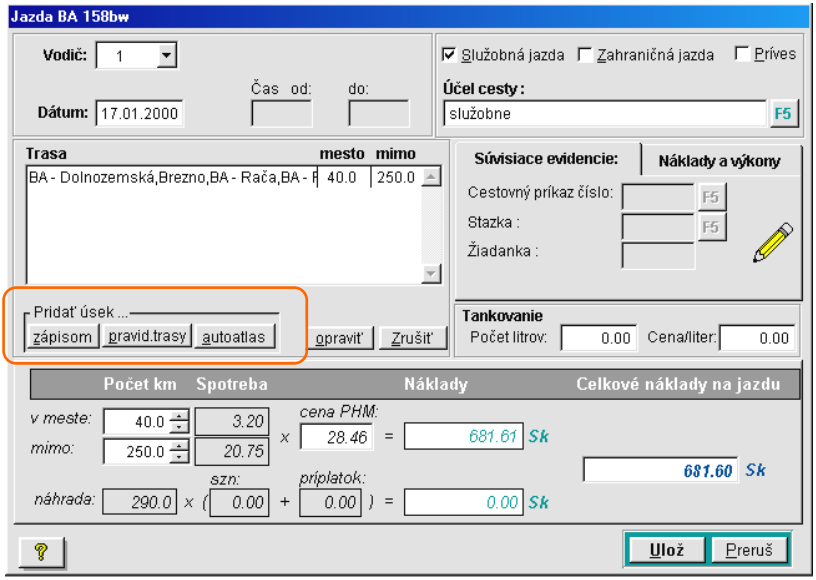

Pridať úsek:
zápisom trasy - po vyznačení tohto spínača zapíšete priamo úsek trasy do textového poľa alebo pomocou F5 otvoríte číselník miest a vyberiete potrebné miesta. Musíte pritom zapísať aj počet najazdených kilometrov v meste a mimo mesta.

z pravidelných trás - po vyznačení tohto spínača sa otvorí číselník evidencie pravidelných trás, z ktorých vyberiete požadované trasy. Program z číselníka trás prenáša zároveň aj vzdialenosti.
z autoatlasu - po vyznačení tohto spínača sa otvorí evidencia vzdialeností z autoatlasu. Vyberte východiskové miesto z ľavej časti evidencie a priraďte k nemu cieľové miesto z pravej strany. Dvojklikom myšou alebo spínačom "Výber" zapíšete trasu, pričom program prenesie aj vzdialenosti medzi miestami.
Uvedené tri spôsoby zápisu trasy môžete navzájom kombinovať prepínaním spínačov. Nezabudnite však, pri použití spínača "Zápisom" vždy zapísať aj počet najazdených kilometrov.
Zápis trasy môžete v prípade potreby opraviť alebo zrušiť.
8. tankovanie - ak ste v priebehu dňa dopĺňali pohonné hmoty, zapíšte počet natankovaných litrov a zapíšte jednotkovú cenu za liter. V prípade ak ste platiteľom DPH uvádzajte cenu PHM za liter aj s daňou
9. celkové náklady na jazdu - program vykonáva výpočet podľa spotrieb vozidla na základe zápisu v evidencii vozidiel (výpočet podľa spotrieb uvedených vo veľkom technickom preukaze alebo podľa podnikových noriem)
Spotreba sa môže počítať buď podľa vyhlášky, alebo podľa osobitných noriem, ktoré musia byť schválené. Spotreba podľa vyhlášky predstavuje spotrebu počítanú priemerom z jednotlivých zložiek, ktoré sú uvedené vo veľkom technickom preukaze vozidla.

Spôsob výpočtu nákladov na jazdy podľa spotrieb uvedených vo veľkom technickom preukaze vozidla:

Ak výrobca v technickom preukaze udáva spotrebu paliva ako :
STN, EHK
mesto
90 km
120 km

Auto zaradené v majetku organizácií

Jazda mimo mesta :
Náklad na 1 km jazdy = PRIEM / 100 x cena PHM / liter

Jazda v meste :
a/ ak je vo veľkom technickom preukaze uvedená spotreba EHK - mesto

Náklad na 1 km jazdy = SPOTREBA MESTO / 100 x cena PHM / liter

b/ ak je vo veľkom technickom preukaze uvedená spotreba STN (ČSN)

Náklad na 1 km jazdy = (SP. STN x 1.4) / 100 x cena PHM / liter

Súkromný automobil používaný na služobné účely

Jazda mimo mesta :

Od 1.1. 2009

Náklad na 1 km jazdy = (PRIEM / 100 x cena PHM / liter) + SZN + PRÍPL

Jazda v meste :
a/ ak je vo veľkom technickom preukaze uvedená spotreba EHK - mesto

Náklad na 1 km jazdy = SPOTREBA MESTO/100 x cena PHM/liter + SZN + PRÍPL
b/ ak je vo veľkom technickom preukaze uvedená spotreba STN (ČSN)
Náklad na 1 km jazdy = (SP. STN x 1.4) / 100 x cena PHM/liter + SZN + PRÍPL

Kde :
PRIEM = (Spotreba1+spotreba2+spotreba3+spotreba4) / 4
SZN = sadzba základnej náhrady za 1 km jazdy podľa platnej legislatívy
PRÍPL = príplatok k sadzbe základnej náhrady za 1 km jazdy
SP.STN = spotreba podľa technickej normy uvedená v technickom preukaze

Ak výrobca v technickom preukaze udáva spotrebu paliva ako:
mestský cyklus
mimo mesta
kombinovaná, zapisujete spotrebu **mimo mesta a mesto.**

Jazda v meste :
Náklad na 1 km jazdy = SPOTREBA MESTO / 100 x cena PHM / liter
Jazda mimo mesta
Náklad na 1 km jazdy = SPOTREBA MIMO MESTA / 100 x cena PHM / liter

Pred rokom 2009

Náklad na 1 km jazdy = (PRIEM / 100 x cena PHM / liter) + SZN + PRÍPL

Jazda v meste :
a/ ak je vo veľkom technickom preukaze uvedená spotreba EHK - mesto

Náklad na 1 km jazdy = SPOTREBA MESTO/100 x cena PHM/liter + SZN + PRÍPL

b/ ak je vo veľkom technickom preukaze uvedená spotreba STN (ČSN)
Náklad na 1 km jazdy = (SP. STN x 1.4) / 100 x cena PHM/liter + SZN + PRÍPL

Kde :
PRIEM = (Spotreba1+spotreba2+spotreba3+spotreba4) / 4
SZN = sadzba základnej náhrady za 1 km jazdy podľa platnej legislatívy
PRÍPL = príplatok k sadzbe základnej náhrady za 1 km jazdy
SP.STN = spotreba podľa technickej normy uvedená v technickom preukaze

Ak výrobca v technickom preukaze udáva spotrebu paliva ako:
mestský cyklus
mimo mesta
kombinovaná, zapisujete spotrebu **mimo mesta a mesto.**

Jazda v meste :
Náklad na 1 km jazdy = SPOTREBA MESTO / 100 x cena PHM / liter
Jazda mimo mesta
Náklad na 1 km jazdy = SPOTREBA MIMO MESTA / 100 x cena PHM / liter

Spôsob výpočtu nákladov na jazdy podľa schválených podnikových noriem:
Pred výpočtom nákladov na jazdu musíte zadať normu spotreby a zvýšenie normy spotreby zo schválených podnikových noriem. Normy spotreby a ich zvýšenia evidujete v základnom menu "Sadzby".

Keď sú zadané všetky požadované údaje, program vykoná výpočet celkových nákladov na jazdu.

Stlačením spínača "ulož" program údaje uloží do knihy jázd.

6.3. Generátor jázd

Generátor jázd je pomôcka pri písaní záznamov do knihy jázd. Na základe definovaných kritérií program generuje:

- pravidelné jazdy
- náhodné jazdy

Pre vozidlá, ktorým sa náklady na jazdy počítajú podľa schválených podnikových noriem nie je možné generovať náhodné jazdy!

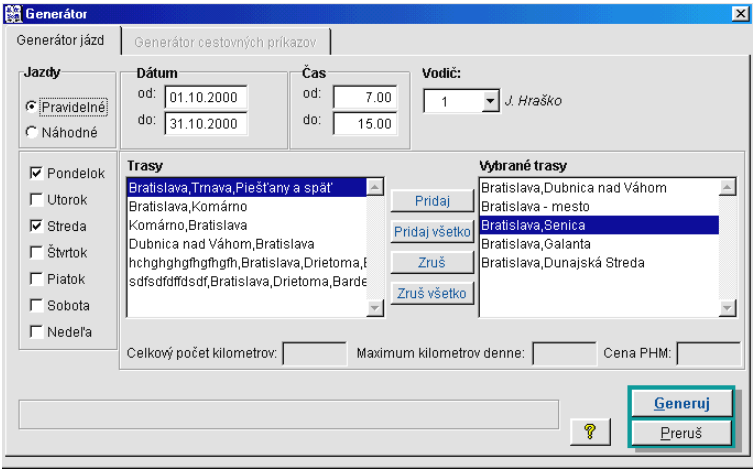

Práca s generátorom

1. v prepínacom poli vyberte, či chcete generovať *jazdy náhodné alebo pravidelné*
2. *dátum od* - vyberte začiatok obdobia, od ktorého majú byť jazdy generované
3. *dátum do* - vyberte koniec obdobia, do ktorého majú byť jazdy generované
4. *čas od - do* – ak sledujete jednotlivé jazdy s presnosťou na čas, zapíšte začiatok a koniec časového intervalu, v ktorom majú byť jazdy generované
5. *vodič* - vyberte meno vodiča z číselníka zamestnancov
6. pred generovaním pravidelných trás *vyznačte dni* v týždni, v ktorých sa jazdy uskutočňovali a v*yberte trasy*, po ktorých vozidlo jazdilo.

(V okne „Trasy" vyznačte kurzorom trasu a stlačením spínača „Pridaj" ju prenesiete medzi „Vybrané trasy")

7. stlačením spínača *"generuj"* program vygeneruje jazdy

Ak generujete jazdy pre vozidlo, ktorému sa náklady na jazdy počítajú podľa schválených podnikových noriem, pred generovaním jázd musíte zadať *druh spotreby a zvýšenie spotreby*

Pri generovaní náhodných jázd vozidiel (ktoré nepoužívajú podnikové normy spotreby), musíte namiesto druhu a zvýšenia spotreby zadať :

celkový počet kilometrov, ktoré majú byť vygenerované a *maximum kilometrov denne*, t.j. určiť maximálny počet kilometrov, ktoré majú byť vygenerované v jednom dni.

Tieto podmienky sú potrebné len v prípade generovania náhodných jázd. (keď generujete jazdy , ktoré absolvujete pravidelne, počet kilometrov je jednoznačne daný dĺžkou určenej trasy)

Po nagenerovaní jázd ich program zapíše do knihy jázd. Nagenerované trasy je možné upraviť podľa potreby (pridávať, opravovať, rušiť) .

6.4. Nádrž

Prvým záznamom v knihe jázd musí byť uzávierka nádrže! Postup pri zápise:

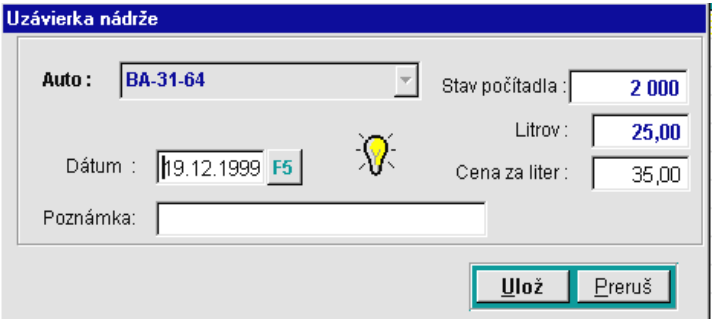

- v knihe jázd stlačte spínač „Nádrž"
- zapíšte stav počítadla kilometrov
- zapíšte zostatok PHM v nádrži
- zapíšte cenu PHM
- zapíšte dátum uzávierky nádrže
- zápis uložte

Pozor! **Pri uzatváraní nádrže program zapisuje čas 24,00 hod.**

6.5. Prepočet

Voľba umožňuje prepočet zostatkov stavu nádrže, stavu počítadla kilometrov a prepočet spotreby a nákladov.

Program pri zápise novej jazdy automaticky prepočítava stav nádrže, počítadla a náklady na jazdy.
Voľbu doporučujeme používať po zapísaní viacerých jázd, resp. opráv, alebo rušenia záznamov v knihe jázd.
Prepočet je vhodné vykonať aj pred tlačou alebo prezeraním knihy jázd.

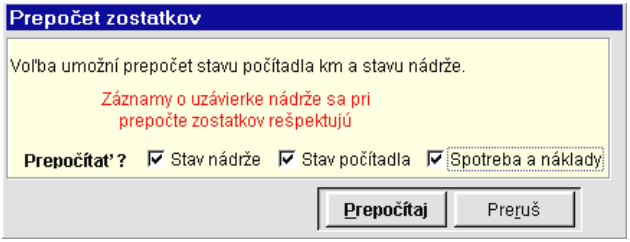

6.6. *Evidencia PHM*

Evidencia je určená k sledovaniu údajov o čerpaní PHM.

Je využiteľná v prípade, ak pri výpočte spotreby u sledovaného automobilu je nastavený parameter ***zdroj ceny*** na hodnotu ***z evidencie PHM***.

Záznamy sú do evidencie

- Zasielané automaticky pri zadávaní údajov o čerpaní PH pri zápise jazdy
- Zapisované prostredníctvom volieb umiestnených na hornej lište evidencie

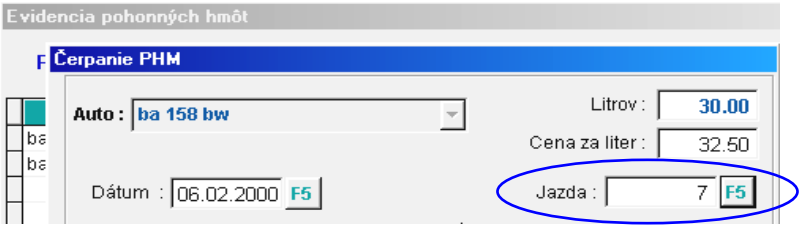

6.9. *Ceny PHM*

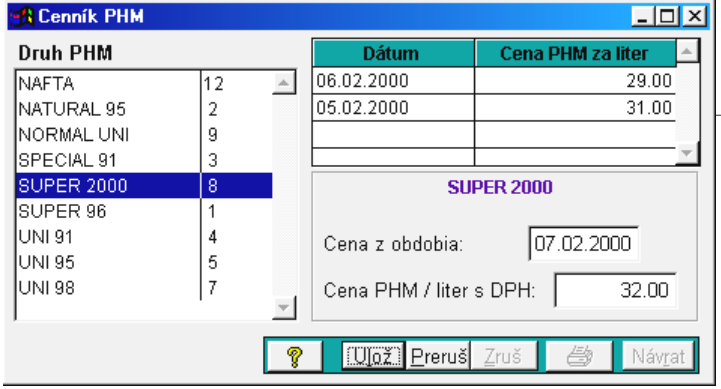

Je využiteľná v prípade, ak pri výpočte spotreby u sledovaného automobilu je nastavený parameter ***zdroj ceny*** na hodnotu ***cenník PHM***.

Ceny PHM je možné zadávať len pre druhy PHM zadefinované v menu DRUHY PHM.

7. MENU SADZBY

7.1. Normy spotreby a zvýšenia

V prípade ak bude spotreba automobilov počítaná inak ako podľa Vyhlášky o cestovných náhradách je potrebné definovať normy spotreby. Ak má organizácia schválené podnikové normy, ich evidenciu vedie v základnom menu "Sadzby" - Normy spotreby automobilov a ich zvýšenia.
Zvýšenia normy spotreby vozidiel sa používajú vtedy ak je vo firme povolené zvyšovať spotrebu v prípade jazdy v sťažených podmienkach.
V prípade, ak bude v zázname o vozidle vyplnená niektorá spotreba bude program počítať náklady na jazdu podľa zadaného údaja. Ak normy spotreby nebudú zadané, program počíta náklady na jazdu podľa Zákona o cestovných náhradách.

7.2. Sadzby

Pri používaní súkromných automobilov zamestnancov, spoločníkov alebo živnostníkov na služobné účely je potrebná evidencia sadzieb základných náhrad za používanie týchto vozidiel, ďalej pre účely vyúčtovania cestovných príkazov, stravné v tuzemsku, v zahraničí a u platiteľov DPH aj sadzby DPH. Po vstupe do tohto menu program automaticky v hornej časti okna ponúka aktuálne platné sadzby. Tieto je potrebné v prípade zmeny

legislatívy aktualizovať. Nastavením záložky vyberiete druh náhrady, ktorý chcete aktualizovať. Pri základných náhradách po stlačení spínača "Nový" zadáte dátum zmeny, výšku náhrady a do poznámky číslo zákona, ktorým bola zmena uverejnená. Pri stravnom v tuzemsku zadáte dátum zmeny, výšku stravného v jednotlivých časových intervaloch a do poznámky číslo zákona, pod ktorým bola zmena uverejnená. Pri stravnom v zahraničí zadáte dátum zmeny, krajinu, sadzbu, menu a do poznámky číslo zákona, pod ktorým bola zmena uverejnená.
Pre platiteľov DPH je možnosť zadať sadzby DPH pre potreby evidencie PHM.
Program je štandardne dodávaný s prednastavenou platnou výškou DPH. Ak zákon upraví sadzbu DPH, zapíšte zmenu. Po prepnutí na záložku DPH, stlačte spínač Nový a zapíšte do textového poľa platné sadzby DPH. Pozor, pri zápise musíte byť v aktuálnom období a dátum spracovania musí byť rovnaký ako dátum, od ktorého nadobúda platnosť nová sadzba DPH.

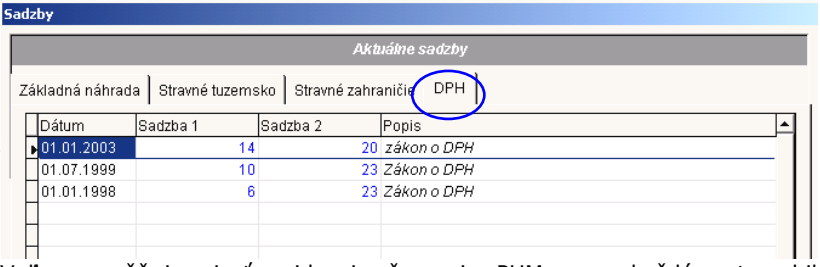

Voľba umožňuje viesť evidenciu čerpania PHM pre každý automobil samostatne. Ak ste si zvolili pri zápise vozidla ako zdroj ceny PHM evidenciu PHM a pri zápise novej jazdy v knihe jázd zapisujete aj čerpanie PHM, program automaticky prenáša čerpanie PHM do evidencie čerpania PHM.

INŠTALÁCIA PROGRAMU **4**

1.1. OVLÁDACIE PRVKY PROGRAMU – BWA, KNIHA JÁZD 5

Základné spínače, ktoré sú zabudované takmer vo všetkých miestach programu *7*

2. MENU PROGRAMU BWA – KNIHA JÁZD **10**

3. MENU NASTAVENIE **10**

3.1. ORGANIZÁCIA 10
3.2. ROK SPRACOVANIA 11
3.3. VYTVORENIE INDEXOV 11
3.4. ÚDRŽBA DATABÁNK 12
3.5. IMPORT ČÍSELNÍKOV Z INÉHO ROKU 12
3.6. VYTVORENIE ZÁLOŽNEJ KÓPIE DÁT 12
3.7. OBNOVA DÁT ZO ZÁLOŽNEJ KÓPIE 13
3.8. PRÍSTUPOVÉ PRÁVA 13
3.9. ZMENA DÁTUMU 14
3.10. KONIEC 14

4. MENU ČÍSELNÍKY **15**

4.1. STREDISKÁ 15
4.2. AKCIE 15
4.3. KALKULAČNÉ POLOŽKY 15
4.4. ZAMESTNANCI 15
4.5. KRAJINY 15
4.6. MIESTA A VZDIALENOSTI - AUTOATLAS 16
4.7. EVIDENCIA VZDIALENOSTÍ 16
4.8. PRAVIDELNÉ TRASY 17
4.9. ÚČELY 18
4.10. DRUHY PHM 18

5. EVIDENCIA AUTOMOBILOV **19**

5.1. ZÁZNAM O VOZIDLE 20

6. EVIDENCIA JÁZD **22**

6.1. KNIHY JÁZD 22
6.2. ZÁPIS DO KNIHY JÁZD 22
6.3. GENERÁTOR JÁZD 27
6.4. NÁDRŽ 28
6.5. PREPOČET 28
6.6. EVIDENCIA PHM 29
6.7. CENY PHM 29
6.8. NORMY SPOTREBY A ZVÝŠENIA 29

6.9. CENY PHM 29

7. MENU SADZBY 30

7.1. NORMY SPOTREBY A ZVÝŠENIA 30
7.2. SADZBY 30

8. POMOCNÉ EVIDENCIE 31

8.1. EVIDENCIA ČERPANIA PHM 31